Keksi Meiju, Maukonen Vilma 16.11.2023

Ulkoasiainneuvosto puolustusministerikokoonpanossa ja Euroopan puolustusviraston ministerijohtokunta 14.11.

Kokous

Ulkoasiainneuvosto puolustusministerikokoonpanossa ja Euroopan puolustusviraston ministerijohtokunta 14.11.

Aamiaisella kriittisestä infrastruktuurista Itämeren tapahtumien valossa huomioitiin EU:n ja Naton toimet sekä EU-Nato-yhteistyö, joiden tärkeyttä korostettiin. Naton pääsihteeri Stoltenberg osallistui aamiaiselle.

Ukrainan sotilaallista tukea koskevassa työistunnossa painotettiin laajasti avun pitkäaikaista jatkamista, jota maailman muut kriisit eivät saa heikentää. Euroopan puolustusteollisen kapasiteetin kasvattamista peräänkuulutettiin.

Lounaalla ajankohtaisista aiheista keskusteltiin muun muassa EU:n nopean toiminnan kyvyn kehittämisestä. Myös Lähi-idän tilanne, Sahel ja Länsi-Balkan olivat esillä.

Euroopan puolustusviraston (EDA) ministerijohtokunnassa hyväksyttiin viraston vuoden 2024 budjetti ja kolmivuotissuunnitelma. Puolustusministerit keskustelivat kokouksessa eurooppalaisten suorituskykyjen kehityssuunnitelmasta (Capability Development Plan, CDP). Lisäksi puolustusministerit antoivat kokouksen yhteydessä eurooppalaisen puolustusteollisuuden rahoitusmahdollisuuksia tukevan yhteisen julkilausuman. Jäsenmaat tukivat puheenvuoroissaan julkilausumaa, kiittelivät CDP:tä, korostivat omia CDP-prioriteettejaan, muistuttivat CDP:n suhteen EU-Nato yhteistyön tärkeydestä sekä kiittivät EDA:aa yhteishankintatyöstä.

Ulkoasiainneuvosto puolustusministerikokoonpanossa

Aamiainen kriittisestä infrastruktuurista

EU:n ja Naton toimia kriittisen infrastruktuurin vahvistamisen edistämiseksi kerrattiin mukaan lukien EU:n kriittisten toimijoiden häiriösietokyky –direktiivi, Naton osaamiskeskus ja EU-Nato Task Forcen suositukset. Päävastuun todettiin olevan kansallisilla toimijoilla. Kriittisen infrastruktuurin suojaamisen haasteet tiedostettiin ja ne otettiin vakavasti. Jäsenmaat toimivat haavoittuvuuksien parantamiseksi. Keskustelussa painotettiin, että on tärkeää pohtia yhteisiä vastauksia, jos kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuvat vahingonteot osoittautuvat tahallisiksi. Johtopäätös oli, että keskinäisriippuvuus muun muassa energiasektorilla tulee entisestään kasvamaan.

Työistunto EU:n sotilaallisesta tuesta Ukrainalle

Työistunto alkoi Ukrainan puolustusministeri Umerovin videotervehdyksellä, jossa hän kiitti EU:ta Ukrainalle osoitetusta tuesta toivoen sen jatkoa. Venäjä ei ole luovuttanut, vaan jatkaa iskuja siviili- ja

energia-infrastruktuuriin sekä pyrkii murtautumaan rintaman läpi. Sodan pitää loppua Venäjän tappioon taistelukentällä. Tämä on ainoa tapa taata rauha Euroopassa.

EU:n korkea edustaja Borrell arvioi, että EU ja jäsenmaat ovat käyttäneet yhteensä noin 27 miljardia euroa Ukrainan sotilaalliseen tukemiseen. Summa on tärkeä kommunikoida julkisesti huomioiden myös Yhdysvaltojen sisäiset keskustelut taakanjaosta. EUMAM Ukraine -operaatio on kouluttanut tähän mennessä noin 30 000 UA sotilasta ja tavoitetta tullaan nostamaan.

Komissaari Breton kertoi teollisuuden tuotantokapasiteetista ja komission toimista. Bretonin mukaan tuotantokapasiteettia olisi, mutta teollisuus tarvitsee jäsenmailta pitkäaikaisia ja mittavia tilauksia. ASAP:n (*Act in Support of Ammunition Production*) ja EDIRPA:n (*European defence industry reinforcement through common procurement act*) kautta kanavoidaan yhteensä 800 miljoonaa euroa EU rahoitusta ampumatarvikkeiden tuotantokapasiteetin kasvattamiseen ja jäsenmaiden yhteishankintojen kannustamiseen.

Jäsenmaiden puheenvuoroissa alleviivattiin Ukrainan tuen jatkamista ja Euroopan puolustusteollisen pohjan vahvistamista. EUMAM Ukraine –operaation merkitystä painotettiin.

Lounaskeskustelu ajankohtaisista aiheista

Korkea edustaja Borrell kertasi EU:n nopean toiminnan kyvyn kehittämiseen liittyviä työlinjoja, joita ovat EU:n sotilaallisen kriisinhallinnan suunnittelu- ja johtorakenteen vahvistaminen, sotilaallisen kriisinhallinnan yhteisrahoituksen laajentaminen ja LIVE-harjoitukset kyvyn yhteentoimivuuden varmistamiseksi. Taisteluosastoihin pohjautuvan nopean toiminnan kyvyn on tarkoitus olla käytössä vuonna 2025.

Israelin ja Palestiinan tilanteen osalta korkea edustaja kertasi sodan tilannetta ja EU:n yhteisten kantojen muodostamista. Humanitaarinen tilanne kentällä Gazan kaistalla on erittäin vaikea.

Borrell totesi, että Sahelin tilanne on vaikeutunut mukaan lukien EU:n operaatiot Malissa ja Nigerissä. Tulee pohtia, mitä EU tekee operaatioiden suhteen.

Bosnia ja Hertsegovinan osalta Borrell kertoi, että operaatio EUFOR Althean mandaattia on jatkettu vuodella YKTN:n päätöksellä. Kyse on tärkeästä operaatiosta ja EU:n tulee jatkaa vahvaa läsnäoloaan alueen vakauden tukemiseksi.

Jäsenmaat kertoivat olevansa sitoutuneita EU:n nopean toiminnan kyvyn edistämiseen, joka linkittyy Euroopan turvallisuuteen ja vahvistaa EU:ta globaalina toimijana. Afrikan YTPP-toimien osalta painotettiin EU:n sitoutumisen merkitystä. Toisaalta korostui myös tarve tarkastella kriittisesti EU:n toimia ja olla tarpeen mukaan valmis tekemään päätöksiä yhteistyön päättämisestä kumppanien kanssa, jotka eivät ole EU:n kanssa samanmielisiä. EUFOR Althea nähdään tärkeänä operaationa Bosnia ja Hertsegovinan turvallisuuden sekä Länsi-Balkanin vakauden kannalta.

Euroopan puolustusviraston ministerijohtokunta

Kokouksen aluksi hyväksyttiin EDA kolmivuotissuunnitelma sekä vuoden 2024 budjetti.

EUH / Borrell alusti keskustelua sanomalla, että EDA puolustusteollisuutta tukevaa julkilausumaa on valmisteltu puolustusmateriaalijohtajien pyynnöstä noin vuosi ja tätä ovat edeltäneet keskustelut sidosryhmien, kuten rahoitussektorin ja puolustusteollisuuden kanssa. Teollisuuden viesti ollut, että rahoituksen hakeminen yksityiseltä sektorilta on vaikeaa puolustusteollisuuden mainehaitan takia. Lausunnossa muistutetaan, että rahoitusmahdollisuuksien turvaaminen on välttämätöntä Euroopan puolustusteollisen ja teknologisen pohjan kilpailukyvyn ja resilienssin vahvistamisessa. Julkilausumassa tuodaan myös esiin puolustusteollisuuden pyrkimykset kestävämpään ja vihreämpään toimintaan alan realiteetit huomioiden. On tärkeää, että lausuntoa jaetaan laajasti.

Viimeksi CDP on päivitetty 2018 ja strateginen ympäristö on muuttunut merkittävästi. Strateginen kompassi hyväksyttiin keväällä 2022, jossa nostetaan esiin strategiset tavoitteet. Nämä on muutettava suorituskyvyiksi, jotta tavoitteet saavutetaan. Asiakirjan prioriteetit esiteltiin. On tärkeää implementoida prioriteetit konkreettisiksi projekteiksi, joita voidaan edistää esimerkiksi Pysyvän rakenteellisen yhteistyön projektien (PRY) ja Euroopan puolustusrahaston (EDF) kautta.

EDA / Sedivy keskittyi CDP:n esittelyyn. Päivitetty CDP tukee Natoa ja asetettuja suorituskykytavoitteita.

EUMC on antanut CDP:hen sotilassyötteensä perustuen Strategiseen kompassiin ja muuttuneeseen turvallisuustilanteeseen. CDP tulisi implementoida puolustuksen vuosittaisen tarkastelun (CARD), PRY ja EDF optimaalisella käytöllä.

Jäsenmaiden puheenvuoroissa kiiteltiin CDP:n valmistumista sekä EDA:aa hyvin tehdystä työstä. Maat nostivat esiin itselleen tärkeitä suorituskykyalueita. Vahvaa tukea annettiin puolustusteollisuuden rahoitusmahdollisuuksia tukevalle julkilausumalle. Lisäksi yhteistyötä CDP:n osalta EU:n ja Naton kanssa peräänkuulutettiin ja EDA:n tekemää yhteishankintatyötä kiiteltiin.

KOM Breton antoi KOM tuen puolustusteollisuuden rahoitusmahdollisuuksien vahvistamiselle. KOM konsultoi myös rahoitussektoria puolustusteollisen strategian (EDIS) yhteydessä. CDP pitäisi implementoida mahdollisimman pian. Puolustusteollisen strategian (EDIS) osalta CDP on tärkeä.

EDA / Sedivy mukaan on hienoa, jos CDP implementointi aloitetaan pian. EDA huomioi opit CDP valmisteluprosessista ja ottaa ne mukaan seuraavaan päivityskierrokseen. Lisäksi EDA aloittanut jäsenvaltioiden kanssa konsultoinnit EDA toiminnan pitkän aikavälin arviosta ja kolmesta päätehtävästä.

EUH / Borrell muistutti lopetuspuheenvuorossaan, että EDA:lla on suuri potentiaali kehitykseen myös tulevaisuudessa.

Suomen edustajat
Puolustusministeri Häkkänen ja virkamiesvaltuuskunta

Asiakirjat
-

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite